Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
GIOVANNIJA PITRUZZELLE,
predstavljeni 29. aprila 2021 [1]

Zadeva C-647/19 P

Ja zum Nürburgring eV
proti

Evropski komisiji

„Pritožba – Državne pomoči – Pomoč v korist kompleksa Nürburgring – Prodaja sredstev prejemnikov državne pomoči, razglašene za nezdružljivo – Odprt, pregleden, nediskriminatoren in brezpogojen razpisni postopek – Neobstoj težav, zaradi katerih bi bilo treba uvesti formalni postopek preiskave – Dopustnost – Zainteresirana stranka – Obveznost obrazložitve Splošnega sodišča – Izkrivljanje dokazov“

1. Združenje Ja zum Nürburgring eV (v nadaljevanju: pritožnica) s pritožbo, ki je predmet teh sklepnih predlogov, predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 19. junija 2019, Ja zum Nürburgring/Komisija (T-373/15, EU:T:2019:432, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je Splošno sodišče zavrnilo njeno tožbo za razglasitev ničnosti Sklepa Komisije (EU) 2016/151 z dne 1. oktobra 2014 o državni pomoči SA.31550 (2012/C) (ex 2012/NN), ki jo je Nemčija odobrila za dirkališče Nürburgring (v nadaljevanju: končni sklep) [2].

2. V tej zadevi se zastavljajo vprašanja o obsegu pojma „zainteresirana stranka“ iz člena 1(h) Uredbe št. 659/1999 [3] in obsega obveznosti obrazložitve sodb, ki jo ima Splošno sodišče.

I. Dejansko stanje

3. Dejansko stanje je navedeno v točkah od 1 do 16 izpodbijane sodbe, na katero napotujem za več podrobnosti. Za potrebe tega postopka se bom omejil na naslednje.

4. Kompleks Nürburgring (v nadaljevanju: Nürburgring), ki je v nemški deželi Porenje - Pfalška, vključuje avtomobilsko dirkališče (v nadaljevanju: dirkališče Nürburgring), zabaviščni park, hotele in restavracije.

[1] Jezik izvirnika: italijanščina.

[2] UL 2016, L 34, str. 1.

[3] Uredba Sveta (ES) št. 659/1999 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena [108 PDEU] (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 8, zvezek 4, str. 3). Ta uredba je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo Sveta (EU) št. 2015/1589 z dne 13. julija 2015 o določitvi podrobnih pravil za uporabo člena 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije (UL 2015, L 248, str. 9).

5. Med letoma 2002 in 2012 so lastniki kompleksa Nürburgring (v nadaljevanju: prodajalci) prejeli, večinoma od zvezne dežele Porenje - Pfalška, ukrepe podpore pri izgradnji zabaviščnega parka, hotelov in restavracij ter pri organizaciji dirk formule 1.

6. Ti ukrepi podpore so bili po prvi pritožbi, ki jo je vložila pritožnica, predmet formalnega postopka preiskave na podlagi člena 108(2) PDEU, ki ga je Komisija uvedla leta 2012.

7. Istega leta je Amtsgericht Bad Neuenahr-Ahrweiler (okrajno sodišče v Bad Neuenahr-Ahrweilerju, Nemčija) ugotovilo insolventnost prodajalcev in sklenilo prodati njihova sredstva (v nadaljevanju: sredstva kompleksa Nürburgring). Začel se je razpisni postopek (v nadaljevanju: razpisni postopek), ki se je končal s prodajo teh sredstev družbi Capricorn Nürburgring Besitzgesellschaft GmbH (v nadaljevanju: Capricorn).

8. Pritožnica je 23. decembra 2013 pri Komisiji vložila drugo pritožbo, v kateri je trdila, da razpisni postopek ni bil pregleden in nediskriminatoren. Po mnenju pritožnice je izbrani kupec, in sicer družba Capricorn, dobil nove pomoči in zagotovil kontinuiteto gospodarskih dejavnosti prodajalcev, tako da bi moral nalog za vračilo pomoči, ki so jih prejeli prodajalci, veljati tudi za družbo Capricorn.

9. Komisija je 1. oktobra 2014 sprejela končni sklep. V tem sklepu je po eni strani ugotovila, da so nekateri ukrepi, ki jih je Nemčija nezakonito odobrila prodajalcem, nezdružljivi z notranjim trgom, po drugi pa je odločila, da vračilo pomoči ne zadeva družbe Capricorn in njenih hčerinskih družb [4] (v nadaljevanju: prva sporna odločitev).

10. Drugič, Komisija je v končnem sklepu ugotovila, da prodaja sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn ne pomeni državne pomoči [5]. Menila je, da je bila prodaja opravljena z razpisnim postopkom, ki je bil voden odprto, pregledno in nediskriminatorno, da je privedel do prodaje sredstev po tržni ceni (v nadaljevanju: druga sporna odločitev).

II. Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

11. Pritožnica je 10. julija 2015 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila tožbo za razglasitev ničnosti prve in druge sporne odločitve.

12. V izpodbijani sodbi je Splošno sodišče zlasti razglasilo tožbo za nedopustno v delu, kjer se nanaša na razglasitev ničnosti prve sporne odločitve. Splošno sodišče je menilo, da tožeča stranka ni dokazala, da se prva sporna odločitev posamično nanaša nanjo ali enega njenih članov v skladu s členom 263, četrti odstavek, PDEU [6].

13. V zvezi s predlogom za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve je Splošno sodišče zlasti ugotovilo, da se stranki strinjata, da je bila druga sporna odločitev sprejeta po koncu faze predhodne preučitve pomoči, izoblikovane s členom 108(3) PDEU, ne pa formalnega postopka preiskave [7]. Splošno sodišče je tudi menilo, da ima tožeča stranka procesno upravičenje kot

4 Glej člen 2 oziroma člen 3(2) končnega sklepa.

5 Glej člen 1, zadnja alinea, končnega sklepa.

6 Glej točki 70 in 71 izpodbijane sodbe.

7 Glej točko 83 izpodbijane sodbe.

zainteresirana stranka zaradi varstva postopkovnih pravic, ki jih ima na podlagi člena 108(2) PDEU, in tudi pravni interes [8]. Nato je vsebinsko preučilo tožbene razloge, ki jih je tožeča stranka navedla v podporo predlogu, in jih vse zavrnilo, zato je zavrnilo tudi tožbo v celoti [9].

III. Predlogi strank

14. Pritožnica predlaga, naj Sodišče razveljavi izpodbijano sodbo ter razglasi ničnost prve in druge sporne odločitve, ali, podredno, naj zadevo vrne Splošnemu sodišču v razsojanje in naloži Komisiji plačilo stroškov.

15. Komisija Sodišču predlaga, naj razveljavi ugotovitev Splošnega sodišča iz točk od 73 do 94 izpodbijane sodbe, da je tožba zoper drugo sporno odločitev dopustna, naj se samo izreče o tej tožbi in jo razglasi za nedopustno, zavrne pritožbo, ki jo je vložila pritožnica, in ji naloži plačilo stroškov.

IV. Analiza pritožbe

16. Pritožnica v utemeljitev pritožbe navaja pet razlogov.

17. Prvi in drugi pritožbeni razlog se nanašata na del izpodbijane sodbe, ki se nanaša na prvo sporno odločitev. Pritožnica trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je zavrnilo njeno procesno upravičenje kot konkurentki v zvezi s prvim pritožbenim razlogom in kot poklicnemu združenju v zvezi z drugim.

18. Naslednji trije razlogi se nanašajo na del izpodbijane sodbe, ki se nanaša na drugo sporno odločitev. Natančneje, pritožnica s tretjim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ko je iz istih razlogov, kot je zavrnilo procesno upravičenje v zvezi s prvo sporno odločitvijo, menilo, da ni procesno upravičena kot konkurentka ali kot poklicno združenje. S četrtim pritožbenim razlogom pritožnica trdi, da je Splošno sodišče večkrat napačno uporabilo pravo ter izkrivilo dejstva in elemente v analizi, na podlagi katere je sklenila, da Komisiji ni bilo treba začeti formalnega postopka preiskave. S petim pritožbenim razlogom pritožnica uveljavlja napačno uporabo prava pri presoji primernosti obrazložitve druge sporne odločitve.

19. Komisija z nasprotno pritožbo ugovarja dopustnosti predloga za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve in predlaga Sodišču, naj po uradni dolžnosti ponovno preuči dopustnost tega predloga in ga razglasi za nedopustnega.

20. V skladu z zahtevo Sodišča bom analizo osredotočil na vprašanje glede dopustnosti predloga za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve ter na četrti in peti pritožbeni razlog.

[8] Glej točko 93 izpodbijane sodbe.

[9] Glej točki 196 in 198 izpodbijane sodbe.

A. Predlog Komisije, naj se po uradni dolžnosti ugotovi nedopustnost predloga za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve

1. Trditve strank

21. Komisija meni, da je Splošno sodišče napačno menilo, da je tožba zoper drugo sporno odločitev dopustna, in trdi, da se mora Sodišče po uradni dolžnosti izreči o tem vprašanju, če je zastavljeno. V obravnavani zadevi Komisija meni, da je Splošno sodišče napačno razlagalo in uporabilo pojem „zainteresirane stranke“ v smislu člena 108(2) in (3) PDEU ter člena 1(h) Uredbe št. 659/1999, ko je menilo, da lahko tožeča stranka uveljavlja to lastnost.

22. Prvič, Komisija meni, da iz sodne prakse izhaja, da lastnost „zainteresirane stranke“ zahteva konkurenčno razmerje, izkrivljeno zaradi ukrepov pomoči. Splošno sodišče je zato napačno uporabilo pravo, ko je opredelilo tožečo stranko kot zainteresirano stranko, saj je pred tem trdilo, da ta tožeča stranka ni bila prisotna na trgih, na katere so vplivali obravnavani ukrepi. Po mnenju Komisije je Splošno sodišče opravilo analizo na podlagi delnega branja upoštevne sodne prakse.

23. Drugič, Splošno sodišče naj bi napačno uporabilo pravo tudi, ko je štelo, da je na interese tožeče stranke in njenih članov škodljivo vplivala odobritev ukrepov pomoči.

24. Po eni strani naj ne bi Splošno sodišče predložilo nobenega dokaza za trditev iz točke 86 izpodbijane sodbe, po kateri naj bi se vplivalo na interese zaradi morebitne prodaje sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn po tržni ceni. Po drugi strani pa Komisija meni, da je Splošno sodišče priznalo, da je tožeča stranka „zainteresirana stranka“, tako da se je dejansko sklicevalo izključno na dejstvo, da naj bi imela tožeča stranka dostop do informacij, ki bi jih Komisija lahko uporabila v okviru formalnega postopka preiskave. Taka razlaga pojma „zainteresirana stranka“ naj bi bila preširoka in naj ne bi upoštevala dejstva, da s prenosom informacije, ki omogoči odkritje nezakonite odobritve državne pomoči, tisti, ki jo je prenesel, ne postane samodejno „zainteresirana stranka“.

25. Pritožnica prereka trditve Komisije.

2. Presoja

26. Komisija predlaga Sodišču, naj tožbo na prvi stopnji v zvezi z drugo sporno odločitvijo po uradni dolžnosti razglasi za nedopustno.

27. Glede tega naj spomnim, da mora Sodišče v skladu z ustaljeno sodno prakso pri odločanju o pritožbi na podlagi člena 56 Statuta Sodišča Evropske unije po potrebi po uradni dolžnosti odločiti o dopustnosti ničnostne tožbe in s tem o tožbenem razlogu javnega reda, ki se nanaša na kršitev pogoja iz člena 263, četrti odstavek, PDEU, v skladu s katerim lahko tožeča stranka predlaga razglasitev ničnosti odločbe, ki ni naslovljena nanjo, le, če se ta nanjo nanaša neposredno in posamično [10].

[10] Glej sodbi z dne 29. novembra 2007, Stadtwerke Schwäbisch Hall in drugi/Komisija (C-176/06 P, neobjavljena, EU:C:2007:730, točka 18), in z dne 29. julija 2019, Bayerische Motoren Werke in Freistaat Sachsen/Komisija (C-654/17 P, EU:C:2019:634, točka 44).

28. Splošno sodišče je v točkah od 78 do 89 izpodbijane sodbe analiziralo vprašanje dopustnosti tožbe, ki jo je vložila pritožnica, v zvezi z drugo sporno odločitvijo in zlasti vprašanjem njenega posamičnega interesa v smislu člena 263, četrti odstavek, PDEU in tožeči stranki priznalo, da je v zvezi s to odločitvijo „zainteresirana stranka“, zato ima procesno upravičenje v zvezi z varstvom procesnih pravic, ki jih ima kot taka na podlagi člena 108(2) PDEU.

29. Glede tega naj spomnim, da člen 1(h) Uredbe št. 659/1999 v bistvu povzema opredelitev, ki je že bila sprejeta v sodni praksi Sodišča [11], in določa, da „zainteresirana stranka“ pomeni „katero koli državo članico ali osebo, podjetje ali združenje podjetij, na katerih interese bi lahko dodelitev pomoči vplivala, predvsem upravičenca pomoči, konkurenčna podjetja in poklicna združenja“.

30. Kot sem pred kratkim že opozoril [12], iz ustaljene sodne prakse izhaja, da ta opredelitev ne izključuje, da se podjetje, ki ni neposreden konkurent prejemnika pomoči, opredeli kot zainteresirana stranka, če trdi, da bi lahko dodelitev pomoči ogrozila njegove interese [13]. Medtem ko je podjetje, ki je konkurenčno prejemniku ukrepa pomoči, nesporno „zainteresirana stranka“ v smislu člena 108(2) PDEU [14], je lahko subjekt, ki ni konkurent prejemniku pomoči, priznan kot „zainteresirana stranka“, če dokaže, da bi lahko bili njegovi interesi ogroženi zaradi dodelitve pomoči, kar v skladu s sodno prakso zahteva dokaz, da ima lahko pomoč konkreten vpliv na njegov položaj [15].

31. Iz te sodne prakse izhaja, da se v nasprotju s trditvami Komisije stranka lahko šteje za „zainteresirano stranko“ tudi, če ne obstaja konkurenčno razmerje, ki ga izkrivljajo ukrepi pomoči, in da torej ni mogoče očitati Splošnemu sodišču, da je napačno uporabilo pravo, ker je tožečo stranko opredelilo kot zainteresirano stranko, čeprav je pred tem ugotovilo, da zainteresirana stranka sama nikakor ni aktivna na trgih, na katere se nanašajo obravnavani ukrepi. [16]

32. Komisija meni, da je Splošno sodišče napačno ugotovilo, da je tožeča stranka „zainteresirana stranka“, ko se je v točkah 87 in 88 izpodbijane sodbe sklicevalo izključno na dejstvo, da naj bi imela tožeča stranka dostop do informacij, ki bi jih Komisija lahko uporabila v okviru formalnega postopka preiskave.

[11] Glej sodbo z dne 2. aprila 1998, Komisija/Sytraval in Brink’s France (C-367/95 P, EU:C:1998:154, točka 41 in navedena sodna praksa).

[12] Glede tega glej točke od 64 do 67 mojih sklepnih predlogov v združenih zadevah Scandlines Danmark in drugi/Komisija (C-174/19 P in C-175/19 P, EU:C:2021:199).

[13] Glej sodbo z dne 27. oktobra 2011, Avstrija/Scheucher-Fleisch in drugi (C-47/10 P, EU:C:2011:698, točka 132 in tam navedena sodna praksa).

[14] Sodba z dne 3. septembra 2020, Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland in drugi/Komisija (C-817/18 P, EU:C:2020:637, točka 50 in tam navedena sodna praksa).

[15] Glej zlasti sodbi z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341, točka 65), in z dne 27. oktobra 2011, Avstrija/Scheucher-Fleisch in drugi (C-47/10 P, EU:C:2011:698, točka 132). Glej tudi sklepne predloge generalnega pravobranilca M. Szpunarja v zadevi Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland in drugi/Komisija (C-817/18 P, EU:C:2020:255, točka 36 in naslednje, kjer so navedeni sklici na drugo sodno prakso).

[16] V nasprotju s trditvami Komisije analiza Splošnega sodišča glede tega ni v nasprotju ne s sodbo z dne 24. maja 2011, Komisija/Kronoply in Kronotex (C-83/09 P, EU:C:2011:341), ne s sodbo z dne 6. novembra 2018, Scuola Elementare Maria Montessori/Komisija in Komisija/Scuola Elementare Maria Montessori in Ferracci (od C-622/16 P do C-624/16 P, EU:C:2018:873). V prvi sodbi je Sodišče priznalo, da se za zainteresirano stranko lahko šteje podjetje, ki ni neposreden konkurent upravičenca do pomoči, ampak v svojem proizvodnem postopku potrebuje isto surovino, če to podjetje uveljavi, da bi dodelitev pomoči lahko vplivala na njegove interese, in pravno zadostno dokaže, da ima lahko pomoč konkreten vpliv na njegov položaj (glej točki 64 in 65). V nasprotju s trditvami Komisije pa Sodišče ni utemeljilo svoje analize na dejstvu, da sta bili zadevni podjetji v konkurenčnem razmerju na nabavnem trgu zadevne surovine. Točka 43 druge sodbe, na katero se sklicuje Komisija, pa v tem okviru ni upoštevna, ker Sodišče v tej točki zgoraj navedene sodbe sploh ne obravnava potrditve, da je stranka „zainteresirana“. Navedena točka se nanaša na vprašanje, ali lahko sklep Komisije, ki je v celoti ohranil učinke nacionalnih ukrepov, s katerimi je bila vzpostavljena pomoč, zaradi katere je bil pritožnik postavljen v slabši konkurenčni položaj, vpliva na pravni položaj pritožnika.

33. Glede tega se strinjam s Komisijo, da samo dejstvo, da ima subjekt dostop do informacij, ki bi lahko bile upoštevne v okviru formalnega postopka preiskave, ne zadostuje, da bi bil tak subjekt opredeljen kot „zainteresirana stranka“ [17].

34. Tako široka razlaga pojma „zainteresirana stranka“ namreč ni skladna z opredelitvijo in merili, navedenimi v točkah 29 in 30 zgoraj, iz katerih izhaja, da je priznanje te lastnosti odvisno od morebitnega posega v interese zadevnega subjekta, ki bi bilo posledica odobritve pomoči, in predpostavlja dejanske učinke na njegov položaj. Iz tega izhaja, kot je pravilno ugotovila Komisija, da samo možnost prenosa informacij, s katerimi bi bilo mogoče ugotoviti nezakonito odobritev državne pomoči, kot taka ne omogoča, da se osebi, ki je informacije posredovala, prizna status „zainteresirane stranke“.

35. Glede tega moram ugotoviti, da je ob branju točk od 86 do 88 izpodbijane sodbe videti, da je Splošno sodišče dejansko štelo, da bi lahko bili interesi tožeče stranke oškodovani zaradi odobritve pomoči družbi Capricorn, in sicer zato, ker je imela tožeča stranka informacije, ki bi jih Komisija lahko upoštevala v formalnem postopku preiskave. V točki 86 izpodbijane sodbe se Splošno sodišče (sicer precej bežno) sklicuje na nepridobitni cilj tožeče stranke in navaja, da gre za združenje, katerega cilj je „ponovna vzpostavitev in spodbujanje avtomobilskega dirkališča v kompleksu Nürburgring ter prizadevanje za kolektivne interese njegovih članov, med katerimi nekateri organizirajo športne prireditve na navedenem dirkališču“. Zdi pa se, da to sklicevanje ni toliko navedeno za utemeljitev, da je tožeča stranka „zainteresirana stranka“, ampak bolj za to, da ima informacije, ki bi lahko bile upoštevne za oceno Komisije, kar pa samo po sebi ne zadostuje, da se ji prizna ta status, kot je ugotovljeno že v prejšnji točki.

36. Vendar iz branja spisa izhaja, da je v tožbi, vloženi pri Splošnem sodišču, tožeča stranka trdila, da je združenje, ki že 40 let brani interese celotnega nemškega avtomobilskega športa, *in sicer prav* v zvezi z dirkališčem v Nürburgringu, in da je njen glavni cilj zagotoviti upravljanje tega dirkališča po ekonomskih pogojih, usmerjenih v splošni cilj, da se zagotovi dostop do tega dirkališča tudi športnikom. V ta namen je med drugim razvila koncept uporabe dirkališča, ki temelji na splošnem interesu, in je bila v stiku ter se pogajala z državnimi oblastmi in pristojnimi oblastmi zvezne dežele Porenje - Pfalška ter drugimi zainteresiranimi subjekti. Trdila je tudi, da ima družba Capricorn, kupec sredstev kompleksa Nürburgring, drugačen koncept, katerega cilj je čim večji dobiček, kar je popolnoma nezdružljivo z njenimi cilji.

37. Glede na te trditve, za katere je tudi videti, da jim Komisija ne ugovarja, menim, da se lahko šteje, da lahko zatrjevana dodelitev pomoči družbi Capricorn za nakup sredstev kompleksa Nürburgring škodi interesom pritožnice, katere cilj in obstoj sta povezana zlasti z dirkališčem Nürburgring, in interesom njenih članic, na katere bi lahko dejansko vplivala odobritev domnevno nezakonite pomoči.

38. Iz zgoraj navedenega po mojem mnenju sledi, da je treba pritožnico šteti za „zainteresirano stranko“ v smislu člena 1(h) Uredbe št. 659/1999 in da zato Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ko je štelo, da je predlog za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve, ki ga je ta vložila, dopusten, ker je njegov cilj varstvo procesnih pravic, ki jih ima tožeča stranka kot taka na podlagi člena 108(2) PDEU.

[17] Glede tega menim, da se točka 12 Sklepa podpredsednika Sodišča z dne 6. oktobra 2015, Comité d'entreprise de la SNCM/SNCM in Komisija (C-410/15 P(I), EU: C: 2015: 669), na katero se Splošno sodišče sklicuje v točki 87 izpodbijane sodbe, ni mogoče razumeti tako, da samo to, da ima upoštevne informacije, zadostuje, da se imetnik teh informacij šteje za „zainteresirano stranko“. V tej točki se je podpredsednik Sodišča po mojem mnenju skliceval na cilj, ki se želi doseči s tem, da se v tej zadevi obravnavana stranka šteje za „zainteresirano stranko“.

B. Četrti pritožbeni razlog: napake pri presoji, ali so obstajale resne težave, na podlagi katerih je bil upravičen začetek formalnega postopka preiskave

39. Pritožnica s četrtim pritožbenim razlogom, razdeljenim na pet delov, Splošnemu sodišču očita, da je večkrat napačno uporabilo pravo, izkrivilo dokaze in ni predložilo zadostne obrazložitve v presoji, s katero je ugotovilo, da ni dokazano, da je Komisija ob koncu faze predhodne preiskave naletela na težave, ki bi zahtevale začetek formalnega postopka preiskave.

40. Ker pritožnica večkrat trdi, da je obrazložitev sodbe pomanjkljiva ali nezadostna, menim, da je treba pred analizo trditev, ki jih je navedla v okviru četrtega pritožbenega razloga, spomniti na načela sodne prakse, ki jih je razvilo Sodišče glede obsega obveznosti obrazložitve sodb, ki jo ima Splošno sodišče.

1. Obseg obveznosti Splošnega sodišča, da obrazloži svoje sodbe

41. Iz ustaljene sodne prakse izhaja, da obveznost obrazložitve, ki jo ima Splošno sodišče na podlagi člena 36 Statuta Sodišča Evropske unije in ki se zanj uporablja na podlagi člena 53, prvi odstavek, istega statuta in člena 117 Poslovnika, nalaga, da mora obrazložitev izpodbijane sodbe jasno in nedvoumno izražati sklepanje Splošnega sodišča, tako da se zainteresirane stranke lahko seznanijo z utemeljitvijo sprejete odločbe in da Sodišče opravi sodni nadzor [18].

42. Iz sodne prakse tudi izhaja, da pritožbeni razlog, ki se nanaša na neobstoj odgovora Splošnega sodišča na trditve, navedene na prvi stopnji, v bistvu pomeni sklicevanje na kršitev obveznosti obrazložitve [19], in da je vprašanje, ali je obrazložitev sodbe Splošnega sodišča protislovna ali nezadostna, pravno vprašanje, ki se lahko navaja v okviru pritožbe [20]. Pri tem je namen nadzora Sodišča zlasti, da se preveri, ali je Splošno sodišče pravno zadostno odgovorilo na vse trditve, ki jih je navedla pritožnica [21].

43. Kljub temu iz ustaljene sodne prakse izhaja, da obveznost obrazložitve ne zahteva, da mora Splošno sodišče zagotoviti razlago, ki bi izčrpno in zaporedoma sledila razlogovanju strank v sporu, in da je torej obrazložitev Splošnega sodišča lahko implicitna, če zadevnim osebam omogoča, da se seznanijo z razlogi, iz katerih Splošno sodišče ni sprejelo njihovih trditev, Sodišču pa omogoča, da ima na voljo dovolj elementov za izvajanje nadzora [22]. Splošnemu sodišču pa ni treba sprejeti stališča o podatkih, ki so očitno neupoštevni, oziroma predpostaviti morebitnih ugovorov [23].

44. Iz zgoraj navedenih načel izhaja, da čeprav lahko Splošno sodišče v skladu s sodno prakso po zgoraj navedenih pogojih izpolni svojo obveznost obrazložitve sodb z implicitno obrazložitvijo, ne more enostavno opustiti eksplicitnega ali implicitnega odgovora na trditve, ki so bile navedene in

[18] Glej med drugim sodbi z dne 11. junija 2015, EMA/Komisija (C-100/14 P, EU:C:2015:382, točka 67 in navedena sodna praksa), in z dne 26. maja 2016, Rose Vision/Komisija (C-224/15 P, EU:C:2016:358, točka 24).

[19] Glej sodbi z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija (C-44/16 P, EU:C:2017:357, točka 37 in navedena sodna praksa), in z dne 16. novembra 2017, Ludwig-Bölkow-Systemtechnik/Komisija (C-250/16 P, EU:C:2017:871, točka 55).

[20] Glej med drugim sodbi z dne 26. maja 2016, Rose Vision/Komisija (C-224/15 P, EU:C:2016:358, točka 26 in navedena sodna praksa), in nazadnje z dne 11. junija 2020, China Construction Bank/EUIPO (C-115/19 P, EU:C:2020:469, točka 67 in navedena sodna praksa).

[21] Glej sodbo z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija (C-44/16 P, EU:C:2017:357, točka 37 in navedena sodna praksa), in sklep Sodišča z dne 13. decembra 2012, Alliance One International/Komisija (C-593/11 P, neobjavljen, EU:C:2012:804, točka 27).

[22] Glej med drugim sodbi z dne 26. maja 2016, Rose Vision/Komisija (C-224/15 P, EU:C:2016:358, točka 25 in navedena sodna praksa), in z dne 11. maja 2017, Dyson/Komisija (C-44/16 P, EU:C:2017:357, točka 38 in navedena sodna praksa).

[23] Glej v tem smislu sodbo z dne 6. novembra 2012, Éditions Odile Jacob/Komisija (C-551/10 P, EU:C:2012:681, točka 48 in navedena sodna praksa).

niso očitno neupoštevne, ali izkrivljati njihove vsebine. Taka opustitev namreč pomeni pomanjkljivo obrazložitev, ki je v nasprotju z obveznostjo obrazložitve, ki jo ima Splošno sodišče, in kršitev pravice do učinkovitega pravnega sredstva, zagotovljene s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah [24].

2. Prvi del četrtega pritožbenega razloga: preglednost in nediskriminatornost razpisnega postopka

a) Trditve strank

45. V prvem delu četrtega pritožbenega razloga pritožnica trdi, da je Splošno sodišče v točki 146 izpodbijane sodbe napačno ugotovilo, da s trditvami, ki jih je predložila, ni mogoče dokazati, da bi morala Komisija podvomiti o preglednosti in nediskriminatornosti razpisnega postopka. V ta namen navaja tri sklope očitkov.

46. Prvič, pritožnica s sklicevanjem zlasti na točko 145 izpodbijane sodbe Splošnemu sodišču očita, da je menilo, da je mogoče na podlagi „merila čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev“ pridobiti ustrezno prodajno ceno sredstev kompleksa Nürburgring v skladu z zakonodajo s področja državne pomoči. Po mnenju pritožnice se je Splošno sodišče po eni strani oprlo na napačno razlago členov 107 in 108(2) PDEU. Po drugi pa ni preučilo več trditev, ki jih je predložila v zvezi s to točko, tako da izpodbijana sodba ni zadostno obrazložena.

47. Pritožnica trdi, da je na prvi stopnji predložila pravna merila, ki bi jih bilo treba strukturno upoštevati v okviru razpisnega postopka, da bi bile izpolnjene zahteve za pridobitev tržne cene. Pred Splošnim sodiščem naj bi izpostavila, da iz sodne prakse izhaja, da je treba konkurenčni položaj ponovno vzpostaviti na vseh zadevnih trgih. S sklicevanjem na sodno prakso, v skladu s katero je glavni cilj vračila nezakonite državne pomoči odpraviti izkrivljanje konkurence, povzročeno z izplačilom te pomoči, je pred Splošnim sodiščem trdila, da struktura razpisnega postopka ni bila primerna za preprečevanje izkrivljanja konkurence, ki je nastalo zaradi izplačila nezakonite pomoči, ker je bila ta porabljena za ustanovitev konglomerata podjetij, aktivnih na različnih trgih. Pritožnica meni, da bi bilo treba v takih okoliščinah zahtevati samostojne ponudbe za vsako poslovno enoto, ki se prodaja. To ne bi preprečilo prodaje v sklopu, vendar bi primoralo vse ponudnike, da predložijo najvišjo ceno za vsako enoto kompleksa. Samo na ta način bi bilo mogoče primerjati ponudbe.

48. Drugič, pritožnica trdi, da je Splošno sodišče napačno uporabilo pravo, ker ni upoštevalo, da zainteresirane stranke niso bile obveščene o merilu, navedenem v točki 144 in 145 izpodbijane sodbe, ki se je nanašalo na prag 25 % najboljše ponudbe (v nadaljevanju: merilo 25 %) [25]. Zainteresirane stranke ga torej niso mogle upoštevati v svojih strategijah, zato naj razpisni postopek ne bi bil pregleden in nediskriminatoren. Trditev iz točke 145 izpodbijane sodbe, da je bilo merilo 25 % opredeljeno glede na vrednost dejansko predloženih ponudb in ga je bilo zato mogoče določiti šele naknadno, naj bi bila neupoštevna za preglednost in nediskriminatornost razpisnega postopka.

[24] Glej v tem smislu tudi sklepne predloge generalne pravobranilke J. Kokott v zadevi Bayer CropScience in Bayer/Komisija (C-499/18 P, EU:C:2020:735, točka 89).

[25] V zvezi s tem glej za več podrobnosti točko 53 spodaj.

49. Tretjič, pritožnica v bistvu Splošnemu sodišču očita, da ni upoštevalo njene trditve, da je družba Capricorn druga družba kakor družbi Capricorn Automotive GmbH in Capricorn Holding GmbH, ki sta vložili ponudbo v razpisnem postopku. Iz sodne prakse naj bi izhajalo, da sprejetje ponudbe od kandidata, ki ni samostojno sodeloval v razpisnem postopku, ne izpolnjuje zahteve glede odprtosti in preglednosti takega postopka.

50. Komisija trdi, da je treba prvi del četrtega pritožbenega razloga zavrniti kot delno neutemeljen in zavreči kot delno nedopusten.

b) Presoja

51. V okviru prvega dela četrtega pritožbenega razloga pritožnica izpodbija presojo Splošnega sodišča v točkah od 138 do 146, s katero je Splošno sodišče zavrnilo njeno trditev, da je bil razpisni postopek nepregleden in diskriminatoren.

1) Kratek povzetek izpodbijane sodbe

52. V tem delu izpodbijane sodbe je Splošno sodišče ugotovilo, da so bili vlagatelji povabljeni k oddaji okvirne ponudbe za vsa sredstva, določene skupine sredstev ali posamezna sredstva, da je bilo treba ponudbe oceniti zlasti na podlagi predlagane cene za sredstva glede na obseg ponudbe in da naj bi bili ponudniki izbrani na podlagi merila čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev. Ugotovilo je tudi, da so zaradi uporabe tega merila prodajalci v praksi v zadnji fazi razpisnega postopka upoštevali vse ponudbe, ki so se nanašale na vsa sredstva, razlog za to pa je bil v tem, da je ob upoštevanju predloženih ponudb prodaja kompleksa Nürburgring kot celote omogočila iztržek višje cene, kot bi ga omogočila ločena prodaja vsakega od elementov sredstev.

53. Splošno sodišče je tudi ugotovilo, da je bilo predloženih šest okvirnih splošnih ponudb, v katerih je bilo ponujenih več kot 25 % najboljše ponudbe, da so bile splošne ponudbe, ki niso dosegale 25 % najboljše ponudbe, izločene, ter da ni bila namenjena nobena naknadna pozornost več ponudbam, ki so se nanašale na dirkališče Nürburgring in v povezavi s posameznimi ponudbami za druga sredstva skupaj niso dosegale praga 25 % najboljše ponudbe.

54. Splošno sodišče je iz tega sklepalo, da so lahko zainteresirani vlagatelji prosto opredelili predmet svoje ponudbe za nakup ob upoštevanju informacije, ki jim je bila predložena v zvezi z merilom čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev, in da je bil edini namen merila 25 % dati konkretno vsebino merilu čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev, ker pa je bilo to merilo opredeljeno glede na vrednost dejansko predloženih ponudb, ga je bilo mogoče določiti šele naknadno.

2) Očitki v zvezi z merilom „čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev“

55. V okviru očitkov, ki se nanašajo na merilo „čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev“, pritožnica trdi zlasti, da je Splošno sodišče v presoji napačno uporabilo pravo, ker je bilo treba zaradi uporabe obravnavane pomoči za ustanovitev konglomerata poslovnih enot zahtevati samostojne ponudbe za vsako od teh poslovnih enot, ki sestavljajo sredstva kompleksa Nürburgring. To naj bi bil edini način, da se lahko odpravi izkrivljanje konkurence, ki je nastalo zaradi izplačila pomoči. Pritožnica tudi trdi, da je izpodbijana sodba v zvezi s to točko ni obrazložena.

56. Glede tega je treba zlasti ugotoviti, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je vračilo nezakonite državne pomoči namenjeno ponovni vzpostavitvi prejšnjega položaja in da je ta cilj dosežen, takoj ko prejemnik ali z drugimi besedami podjetja, ki so imela dejansko korist od zadevne pomoči, po potrebi skupaj z zamudnimi obrestmi, te pomoči vrnejo. S tem vračilom namreč upravičenec izgubi prednost, ki jo je imel na trgu v primerjavi s svojimi konkurenti, in je ponovno vzpostavljeno stanje pred izplačilom pomoči [26].

57. Glavni cilj vračila nezakonito izplačane pomoči je zato odprava izkrivljanja konkurence, povzročenega s konkurenčno prednostjo, ki je nastala z nezakonito pomočjo [27].

58. Kot je Splošno sodišče pravilno ugotovilo v točki 133 izpodbijane sodbe, je v skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča, če je podjetje, ki je prejelo nezakonito pomoč, kupljeno po tržni ceni, torej po najvišji ceni, ki jo je bil za to družbo v položaju, v katerem se je znašla zlasti po tem, ko je bila deležna državnih pomoči, v običajnih konkurenčnih pogojih pripravljen plačati zasebni vlagatelj, element pomoči ocenjen na podlagi tržne cene in vključen v nakupno ceno. V takih okoliščinah kupca ni mogoče obravnavati, kot da je bil deležen prednosti glede na druge subjekte na trgu [28].

59. V obravnavani zadevi iz točk od 142 do 145 izpodbijane sodbe, navedenih v točkah od 52 do 54 zgoraj, izhaja, da je Splošno sodišče ugotovilo, da so v okviru razpisnega postopka lahko zainteresirani vlagatelji prosto opredelili predmet svoje ponudbe za nakup vseh sredstev, določenih skupin sredstev ali tudi posameznih sredstev. Različne ponudbe so bile potem ocenjene glede na merilo čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev. Možnost predložitve samostojnih ponudb za vsako poslovno enoto v sestavi konglomerata podjetij sredstev kompleksa Nürburgring torej ni bila izključena, ampak prepuščena presoji posameznega ponudnika. Vsekakor naj bi bila vsaka ponudba, ne glede na način predložitve ponudbe (in sicer, ali je bila predložena kot skupna ponudba za vsa sredstva ali kot samostojna ponudba za posamezno gospodarsko dejavnost), ocenjena glede na to merilo čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev.

60. V tem okviru uporaba merila ocenjevanja ponudb na podlagi čim večjega povečanja vrednosti vseh sredstev in njegova uporaba na zgoraj opisani način nista videti v nasprotju s potrebami, navedenimi v sodni praksi iz točk od 57 do 59 zgoraj, če je namen uporabe tega merila prodati zadevna sredstva po čim višji ceni in je za to tudi primerna, in če se s tem v skladu s to zakonodajo zagotovi, da kupec ni deležen prednosti v primerjavi z drugimi subjekti na trgu. Splošno sodišče torej v zvezi s tem pri presoji ni napačno uporabilo prava.

61. Glede očitka v zvezi z neobstojem obrazložitve te točke po mojem mnenju iz branja točk od 142 do 145 izpodbijane sodbe in tudi iz točk od 52 do 54 dovolj jasno izhaja, na podlagi katerih razlogov je Splošno sodišče menilo, da je v obravnavani zadevi uporaba merila čim večjega povečanja vrednosti sredstev primerna, da omogoči prodajo obravnavanih sredstev po čim višji ceni in s tem zagotovi ustrezno prodajno ceno v smislu zakonodaje s področja državne pomoči. Po mojem mnenju torej Splošno sodišče v zvezi s tem vidikom ni kršilo obveznosti obrazložitve.

[26] Glej sodbo z dne 1. oktobra 2015, Electrabel in Dunamenti Erőmű/Komisija (C-357/14 P, EU:C:2015:642, točka 110).

[27] Sodba z dne 30. aprila 2020, Nelson Antunes da Cunha (C-627/18, EU:C:2020:321, točka 42 in navedena sodna praksa).

[28] Glej sodbi z dne 29. aprila 2004, Nemčija/Komisija (C-277/00, EU:C:2004:238, točka 80), in z dne 1. oktobra 2015, Electrabel in Dunamenti Erőmű/Komisija (C-357/14 P, EU:C:2015:642, točka 112).

3) Očitek glede tajnosti merila 25 %

62. Pritožnica trdi, da je Splošno sodišče pri presoji merila 25 % v točki 145 izpodbijane sodbe (navedeni v točki 54 zgoraj) napačno uporabilo pravo, ker naj zainteresirane stranke, ki bi lahko to merilo upoštevale v svojih strategijah, o njem ne bi bile obveščene.

63. Glede tega ugotavljam, da ni sporno, da se je merilo 25 % uporabljalo na podlagi dejansko predloženih ponudb. Iz tega izhaja, kot je ugotovilo Splošno sodišče v točki 145 izpodbijane sodbe, da ga je bilo mogoče določiti šele naknadno. Ob upoštevanju navedenega pa je treba tudi ugotoviti, da dejanska možnost naknadne določitve tega merila nikakor ne pomeni, da ni bilo mogoče v razpisni dokumentaciji navesti in torej obvestiti ponudnike, da bo to merilo uporabljeno v okviru ocene predloženih ponudb.

64. Kljub temu menim, da opustitev te navedbe ali obvestila ne zadostuje za izpodbijanje odprtosti in preglednosti razpisnega postopka. Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi v točki 145 ugotovilo, da so bile zainteresirane stranke obveščene o merilu čim večjega povečanja prodajne vrednosti in da so bile torej seznanjene z dejstvom, da morajo zato, da bodo imele možnost pridobitve naročila, pripraviti ponudbo v skladu s tem merilom.

65. V tem okviru ni videti, da bi lahko bila strategija ponudnikov drugačna, če bi bili obveščeni o tem, da bodo v nadaljevanju postopka obravnavane samo ponudbe, ki so dosegle vsaj 25 % najboljše vložene skupne ponudbe. Zato ni dokazano, da bi opustitev obvestila o tem merilu, ki ga je bilo mogoče določiti samo naknadno, kakor koli vplivala na potek razpisnega postopka. Iz tega sledi, da Splošno sodišče pri svoji analizi po mojem mnenju ni napačno uporabilo prava.

4) Očitek v zvezi s spremembo ponudnika med razpisnim postopkom

66. Tretjič, pritožnica Splošnemu sodišču v bistvu očita, da ni upoštevalo njene trditve, da je družba Capricorn druga družba kakor družbi Capricorn Automotive GmbH in Capricorn Holding GmbH, ki sta vložili ponudbo v razpisnem postopku.

67. V zvezi s tem naj spomnim, da v skladu s členom 170(1) Poslovnika Sodišča pritožba ne more spreminjati predmeta spora pred Splošnim sodiščem. Pristojnost Sodišča v okviru pritožbe je namreč omejena na presojo pravnih ugotovitev o razlogih, o katerih se je razpravljalo na prvi stopnji. Stranka torej ne more pred Sodiščem prvič navajati razloga, ki ga ni navajala pred Splošnim sodiščem, ker bi ji to omogočalo, da Sodišču, katerega pristojnost glede pritožb je omejena, predloži spor, katerega predmet je širši od tistega, o katerem je odločalo Splošno sodišče [29]. Nove očitke, ki Splošnemu sodišču niso bili predloženi, je torej v okviru pritožbe treba razglasiti za nedopustne [30].

68. Iz branja aktov na prvi stopnji izhaja, da pritožnica pred Splošnim sodiščem ni predložila očitka v zvezi s spremembo ponudnika med razpisnim postopkom. Kot je pravilno ugotovila Komisija, se je pritožnica, da bi dokazala, da je ta očitek navedla pred Splošnim sodiščem, omejila na to, da je posredovala svoj odgovor na vprašanje Splošnega sodišča v zvezi z obstojem pravnega interesa. V odgovoru pred Sodiščem se je tožeča stranka v podporo svoji trditvi, da je ta očitek navedla pred Splošnim sodiščem, sklicevala na točki 17 in 77 ter naslednje svoje tožbe pred

[29] Glede tega glej med drugim nazadnje sodbo z dne 4. marca 2021, Komisija/Fútbol Club Barcelona (C-362/19 P, EU:C:2021:169, točka 47 in navedena sodna praksa).

[30] Glej med drugim sodbo z dne 28. novembra 2019, Brugg Kabel in Kabelwerke Brugg/Komisija (C-591/18 P, neobjavljena, EU:C:2019:1026, točka 70 in tam navedena sodna praksa).

Splošnim sodiščem. Vendar iz branja teh točk tožbe na prvi stopnji izhaja samo, da je pritožnica v točki 17 postransko omenila, da je družba Capricorn drug subjekt kakor družbi Capricorn Automotive GmbH in Capricorn Holding GmbH, pri tem pa ni navedla nobene trditve v podporo svojemu predlogu za razglasitev ničnosti druge sporne odločitve. Iz tega po mojem mnenju sledi, da je očitek v zvezi s spremembo ponudnika med razpisnim postopkom nedopusten.

69. Glede na zgoraj navedeno menim, da je treba prvi del četrtega pritožbenega razloga zavrniti.

3. Drugi del četrtega pritožbenega razloga: izkrivljanje dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014

a) Trditve strank

70. V drugem delu četrtega pritožbenega razloga pritožnica izpodbija točke od 151 do 156 izpodbijane sodbe in trdi, da je Splošno sodišče pri razlagi dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, predloženega med razpisnim postopkom v podporo ponudbi družbe Capricorn, v smislu, da je dopis zavezujoč, izkrivilo vsebino tega dopisa, zato je sodba napačna zaradi izkrivljanja dejstev in dokaza.

71. Pritožnica trdi, da je pred Splošnim sodiščem navedla, da je ta dopis na zadnji strani vseboval izrecno navedbo, naslovljeno „Pomembno obvestilo“, iz katerega izrecno izhaja to: „Ta seznam pogojev [*term sheet*] je namenjen samo razpravi in ni namenjen določanju zavezujočih medsebojnih pravnih obveznosti“ [31]. Da ta dopis ni zavezujoč, naj bi bilo potrjeno tudi v drugih stavkih istega dokumenta [32].

72. Iz tega naj bi izhajalo, da je družba Deutsche Bank nedvoumno in očitno navedla, da meni, da je ta dopis ne zavezuje. Glede na to, da se torej družba Deutsche Bank ni štela za zavezano s tem dopisom, naj bi Splošno sodišče izkrivilo njegovo vsebino. Zato naj bi bila ugotovitev v točki 156 izpodbijane sodbe, v skladu s katerim se ne zdi, da bi morala Komisija imeti dvome o zavezujoči naravi dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014, napačna. Ker iz vsebine tega dopisa očitno izhaja, da se družba Deutsche Bank ni štela za zavezano, naj primerjava s prejšnjimi dopisi, ki sta si jih izmenjali družba Capricorn in navedena banka, ne bi bila upoštevna za presojo njene zavezujoče narave.

73. Komisija prereka trditve pritožnice.

[31] Izvirnik v angleškem jeziku se glasi: „IMPORTANT NOTICE: […] This term sheet is for discussion purposes only and is not intended to create any legally binding obligation between us“.

[32] Gre za te stavke: „This document does not constitute advice, or an offer (of any type), invitation to offer or recommendation, to you. If after making your own assessment you independently decide you would like to pursue a specific transaction with us there will be separate offering or other legal documentation, the terms of which will (if agreed) supersede any indicative and summary terms contained in this document. We therefore do not accept any liability for any direct, consequential or other loss arising from reliance on this document“.

b) Presoja

74. V točkah od 151 do 155 izpodbijane sodbe je Splošno sodišče v odgovoru na trditev, ki jo je navedla pritožnica, in sicer, da dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 ni zavezujoče jamstvo financiranja v podporo ponudbi družbe Capricorn, preverilo, ali je Komisija s svojo preučitvijo, ki je dala enake rezultate kot analiza nemških organov, lahko ovrgla dvome v zvezi z zavezujočo naravo navedenega dopisa.

75. Glede tega je Splošno sodišče ugotovilo, prvič, da je v dopisu družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 navedeno, da je ta banka pripravljena družbi Capricorn odobriti posojilo v višini 45 milijonov EUR in da je videti, da dejstvo, da so pogoji tega financiranja podrobno opisani, kaže, da je bila opravljena podrobna preučitev in da sta si banka in kupec izmenjala informacije. Drugič, ugotovilo je, da se obravnavani dopis večkrat sklicuje na obveznost, ki jo je družba Deutsche Bank prevzela do družbe Capricorn na podlagi tega dopisa. Tretjič, Splošno sodišče je menilo, da primerjava tega dopisa s pripravljalnima in nezavezujočima dopisoma družbe Deutsche Bank z dne 17. in 25. februarja 2014 potrjuje zavezujočo naravo obravnavanega dopisa. Splošno sodišče je nazadnje ugotovilo, da je v dopisu družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 pojasnjeno, da je zaveza, ki jo je ta sprejela, pogojena s tremi pogoji, ki družbi Deutsche Bank omogočajo, da se obveznosti izogne le, če nakup ne bi bil opravljen po predvidenih pogojih.

76. Glede tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je, kadar je Splošno sodišče ugotovilo ali presojalo dejstva, Sodišče pristojno le za to, da na podlagi člena 256 PDEU opravi nadzor nad pravno opredelitvijo teh dejstev in pravnimi posledicami, ki so iz tega izpeljane. Presoja dejstev torej, razen pri izkrivljanju dokazov, predloženih Splošnemu sodišču, ni pravno vprašanje, ki bi bilo kot tako predmet nadzora Sodišča [33].

77. V skladu z ustaljeno sodno prakso Sodišča mora izkrivljanje očitno izhajati iz listin v spisu, ne da bi bilo treba na novo presojati dejstva in dokaze [34]. Poleg tega, čeprav izkrivljanje dokazov lahko pomeni razlago dokumenta, ki je v nasprotju z njegovo vsebino, mora biti to izkrivljanje očitno razvidno iz spisa, predloženega Sodišču, in je zanj potrebno, da je Splošno sodišče očitno prekoračilo meje razumne presoje teh dokazov. V zvezi s tem ni dovolj dokazati, da bi bilo mogoče dokument razlagati drugače, kot ga razlaga Splošno sodišče [35].

78. V obravnavani zadevi mora torej Sodišče odločiti, ali iz analize dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 in iz dokumentov v spisu očitno izhaja, da je Splošno sodišče izkrivilo obseg tega dopisa. Menim, da ni tako.

[33] Glej med drugim sodbo z dne 28. januarja 2021, Qualcomm in Qualcomm Europe/Komisija (C-466/19 P, EU:C:2021:76, točka 42 in navedena sodna praksa).

[34] Glej med drugim sodbo z dne 10. marca 2021, Ertico – ITS Europe/Komisija (C-572/19 P, EU:C:2021:188, točka 69 in navedena sodna praksa).

[35] Glej sodbo z dne 28. januarja 2021, Qualcomm in Qualcomm Europe/Komisija (C-466/19 P, EU:C:2021:76, točka 44 in navedena sodna praksa).

79. Iz branja tega dopisa dejansko izhaja, kot je ugotovilo tudi Splošno sodišče v točkah 152 in 153 izpodbijane sodbe, da družba Deutsche Bank večkrat potrdi svojo voljo in zavezo, da bo družbi Capricorn odobrila posojilo [36]. Dopis sta podpisala dva najvišja vodstvena delavca (direktor in izvršni direktor) družbe Deutsche Bank, kar po mojem mnenju prav tako kaže pripravljenost zavezati banko z vsebino dopisa.

80. Razlaga tega dopisa v smislu, da so zaveze, ki jih vsebuje, zavezujoče, je potrjena, kot je ugotovilo tudi Splošno sodišče v točki 154 izpodbijane sodbe, z analizo dveh drugih dopisov družbe Deutsche Bank, predhodnih dopisu z dne 10. marca 2014, ki sta prav tako priložena v spisu, in sicer gre za dopis z dne 17. februarja 2014 in dopis z dne 25. februarja 2014. Analiza teh dopisov po eni strani pokaže, da je njuno besedilo precej drugačno od tistega v dopisu z dne 10. marca 2014 in izrecno kaže, da se družba Deutsche Bank ni pripravljena zavezati [37]. Primerjava med njunim besedilom in besedilom iz dopisa z dne 10. marca 2014 torej pokaže, da je zadnji zavezujoč. Po drugi strani ta dopisa tudi kažeta, da je dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 končna faza pogajanj med banko in družbo Capricorn. Kot je ugotovilo Splošno sodišče, je v dopisu družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 pojasnjeno, da morajo biti za zavezo družbe Deutsche Bank izpolnjeni trije pogoji, na katere pa družba Deutsche Bank nima nobenega vpliva [38].

81. Kot je ugotovila pritožnica, ima dopis z dne 10. marca 2014 prilogo „Appendix A“, naslovljeno „Term Sheet“, z datumom 10. marec 2014. Na prvi strani te priloge je navedeno „osnutek“ (*draft*), nato pa je izrecno navedeno, da je „okvirna“ (*indicative terms and conditions*). Napotuje tudi na pomembno opozorilo na zadnji strani, katere vsebino je navedla pritožnica in je navedena v točki 71 zgoraj.

82. Vendar, po mojem mnenju, če lahko ugotovitev, da so podrobni pogoji v prilogi k dopisu osnutek, in navedba na koncu dopisa, ki je dejansko sicer videti standardizirana, dejansko povzročata nejasnosti glede tega, ali je priloga zavezujoča ali ne, in torej ali so zavezujoči tam navedeni roki in pogoji financiranja, to ne more zbujati dvomov o tem, ali je dopis kot tak zavezujoč ali ne in o zavezi, ki jo je prevzela družba Deutsche Bank, da bo družbi Capricorn zagotovila finančna sredstva v višini 45 milijonov EUR, izrecno navedeni v tem dopisu. Čeprav torej lahko elementi, ki jih navaja pritožnica, zbujajo dvome glede zavezujoče narave priloge, pa ne vplivajo na zavezujočo naravo zaveze iz dopisa, zlasti glede na ugotovitve iz točk 79 in 80.

83. Iz zgoraj navedenega po mojem mnenju izhaja, da iz spisa, predloženega Sodišču, ne izhaja jasno, da je Splošno sodišče, kot zahteva sodna praksa iz točke 77 za ugotovitev izkrivljanja dokumenta, očitno prekoračilo meje razumne presoje dopisa družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014. Zato menim, da je treba tudi drugi del četrtega pritožbenega razloga zavrniti kot neutemeljen.

[36] Dopis se tako na primer začenja: „We are pleased to confirm the terms and conditions on which Deutsche Bank […] is willing to arrange and underwrite the financing […]“. Razdelek 1 dopisa, naslovljen „Financing“, vsebuje naslednji stavek: „We are pleased to confirm the terms on which […, Deutsche Bank…] is willing to underwrite […] 100 % of a loan facility“. Razdelek 10 dopisa, naslovljen „Commitment expiry“, ureja začetek in konec zavezujoče narave dopisa.

[37] V dopisu z dne 17. februarja 2014 je izrecno navedeno, da ta dopis ni zavezujoč (kot izrecno izhaja iz stavka: „this letter does not constitute a commitment on the part of, or engagement of, DB or any of its affiliates“). Videti je, da je ta dopis prvi korak v pogajanjih, kot izhaja iz naslednjega stavka, ki ga vsebuje: „DB is pleased to inform you that […] we […] are confident in our ability to underwrite the Financing Transaction to finance, in part, the Transaction“. Videti pa je, da je dopis z dne 25. februarja 2014 naslednji korak v pogajanjih, v katerem se kupca po eni strani obvešča, da je kreditni odbor financiranje načeloma odobril, vendar so potrebne nadaljnje interne odobritve, po drugi pa, da postopek „due diligence“ še ni v celoti končan.

[38] Kot izhaja iz razdelka 2 tega dopisa, so ti pogoji: (i) izvedba transakcije, (ii) odsotnost bistvenih sprememb kupljenih sredstev in (iii) odsotnost nezakonitosti financiranja.

4. Tretji del četrtega pritožbenega razloga: insolventnost družbe Capricorn

a) Trditve strank

84. S tretjim delom četrtega pritožbenega razloga pritožnica Splošnemu sodišču očita, da v točkah od 147 do 161 izpodbijane sodbe ni preučilo trditev, ki jih je navedla v svoji tožbi na prvi stopnji in se nanašajo na slab ekonomski položaj več družb v skupini, kateri pripada družba Capricorn, in njenega lastnika. Te trditve naj bi dokazovale, da družba Capricorn nikoli ni imela zagotovljenih finančnih sredstev, v nasprotju s trditvami Komisije v točkah 242, 247, 261 in 277 končnega sklepa.

85. Komisija prereka trditve pritožnice.

b) Presoja

86. Iz tožbe na prvi stopnji izhaja, da je pritožnica pred Splošnim sodiščem navedla vrsto dokaznih elementov, s katerimi je želela dokazati, da sta skupina, katere del je družba Capricorn, in oseba, ki je lastnik te skupine, v hudih ekonomskih težavah že od leta 2012, torej veliko pred oddajo naročila po razpisnem postopku.

87. Pritožnica je navedla te elemente, da bi dokazala napako Komisije v končnem sklepu glede sposobnosti družbe Capricorn, da plača ceno in torej zadosti merilu pričakovane varnosti financiranja transakcije, ki je določeno za izbor vlagateljev, zainteresiranih za nakup sredstev kompleksa Nürburgring [39].

88. Kot je končno priznala tudi sama Komisija, iz branja izpodbijane sodbe glede tega izhaja, da Splošno sodišče nikakor ni izrecno odgovorilo na te trditve. Implicitno obrazložitev bi lahko v skladu s sodno prakso iz točke 43, čeprav z določenimi težavami pri razlagi, našli v točki 158 izpodbijane sodbe, kjer je Splošno sodišče, potem ko je ugotovilo, da je dopis družbe Deutsche Bank z dne 10. marca 2014 zavezujoč, ugotovilo, da trditve tožeče stranke ne omogočajo dokazovanja, da bi morala Komisija imeti dvome glede izpolnjevanja zahteve po zavezujočem jamstvu financiranja, ki je spadalo v okvir merila varnosti transakcije.

89. Vsekakor, četudi bi bila sodba Splošnega sodišča glede tega neobrazložena, pa je treba spomniti, da je treba, kot izhaja iz ustaljene sodne prakse, čeprav je iz sodbe Splošnega sodišča razvidna kršitev prava Unije, izrek te sodbe pa je utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, pritožbo zavrniti [40].

90. Glede tega naj spomnim, da mora sodišče Unije zakonitost odločbe na področju državnih pomoči presoditi glede na podatke, ki jih je Komisija imela na voljo, ko jo je sprejela [41].

91. Komisija je pred Splošnim sodiščem in pred Sodiščem trdila, da ob sprejetju končnega sklepa ni imela informacij, na katerih temelji očitek, ki ga je pritožnica predložila glede tega na prvi stopnji, pritožnica pa pred Sodiščem tega nikakor ni dokazala.

[39] Glej zlasti točko 48 obrazložitve končnega sklepa.

[40] Glej v tem smislu nazadnje sodbo z dne 25. februarja 2021, Dalli/Komisija (C-615/19 P, EU:C:2021:133, točka 165 in navedena sodna praksa). Ta sodna praksa se uporablja tudi za pomanjkljivo obrazložitev. Glede tega glej sodbo z dne 19. marca 2020, ClientEarth/Komisija (C-612/18 P, neobjavljena, EU:C:2020:223, točki 39 in 40).

[41] Glej sodbo z dne 20. septembra 2017, Komisija/Frucona Košice (C-300/16 P, EU:C:2017:706, točka 70 in navedena sodna praksa).

92. Glede na zgoraj navedeno menim, da tretjega dela četrtega pritožbenega razloga ni mogoče sprejeti.

5. Četrti del četrtega pritožbenega razloga: nadaljevanje postopka prodaje po dodelitvi sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn 11. marca 2014

a) Trditve strank

93. Pritožnica v četrtem delu četrtega pritožbenega razloga nasprotuje razlogovanju Splošnega sodišča, s katerim je to v točkah od 162 do 168 izpodbijane sodbe zavrnilo njene trditve, v katerih je navajala nadaljevanje postopka prodaje še po dodelitvi sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn 11. marca 2014.

94. Pritožnica meni, da je videti, da je Splošno sodišče, ko je ugotovilo, da Komisiji ni bilo treba upoštevati tega elementa, štelo, da se lahko vprašanje odprtja formalnega postopka preiskave nanaša samo na dogodke, ki so se zgodili pred datumom oddaje naročila. Pri tej presoji naj bi bilo napačno uporabljeno pravo. Po mnenju pritožnice namreč faza predhodne preučitve ni bila končana z dodelitvijo sredstev 11. marca 2014, ampak šele, ko je Komisija sprejela sklep 1. oktobra 2014.

95. Splošno sodišče naj bi štelo, da je bilo formalno dejanje dodelitve sredstev nekakšna „cezura“, po kateri Komisiji ni bilo več treba upoštevati dodatnih informacij, ki jih je imela do sprejetja sklepa o koncu faze predhodne preučitve. V nasprotju z mnenjem Splošnega sodišča v predhodni preučitvi Komisije odločilni element ni ta, ali bi lahko po pritožbi decembra 2013 vložila še eno pritožbo, ampak, kot je določeno v sodni praksi, ali je imela Komisija na voljo vse informacije, ki bi jih lahko objektivno imela na voljo. Pritožnica trdi tudi, da je Splošno sodišče izkrivilo dokaze, ki jih je predložila.

96. Komisija prereka trditve pritožnice.

b) Presoja

97. Pritožnica v četrtem delu četrtega pritožbenega razloga nasprotuje razlogovanju Splošnega sodišča, s katerim je to v točkah od 165 do 168 izpodbijane sodbe zavrnilo njen očitek v zvezi z nadaljevanjem postopka prodaje po dodelitvi sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn 11. marca 2014.

98. V tem delu izpodbijane sodbe je Splošno sodišče zlasti izhajalo iz predpostavke, da je bil namen preučitve Komisije ugotoviti – zaradi preverjanja, ali so bila sredstva kompleksa Nürburgring prodana po tržni ceni – ali je bil razpisni postopek odprt, pregleden, nediskriminatoren in brezpogojen. Splošno sodišče je iz tega sklepalo, da naj bi bila domnevna pomoč, ki bi jo bilo treba ugotoviti z drugo sporno odločitvijo (ki po mnenju pritožnice ustreza razliki med ceno, ki jo je plačala družba Capricorn za sredstva kompleksa Nürburgring, in tržno ceno teh sredstev), družbi Capricorn dodeljena 11. marca 2014, to je na datum dodelitve teh sredstev zadnjenavedeni in podpisa prodajne pogodbe, s katero je bila določena nakupna cena navedenih sredstev, ki jo je morala plačati družba Capricorn.

99. Splošno sodišče je menilo, da zato dejstev, ki so se zgodila po tem datumu, kot je to, da je družba Capricorn končnemu kupcu prodala delež, ki ga je imela v prevzemni družbi za nakup sredstev kompleksa Nürburgring, pri preučitvi vprašanja, ali je bila družbi Capricorn v okviru razpisnega postopka morda dodeljena pomoč, ni mogoče upoštevati. Splošno sodišče je nato svoje razlogovanje končalo z ugotovitvijo, da bi morala tožeča stranka, če je želela, da po sprejetju druge sporne odločitve preuči še obstoj nove pomoči kot posledice zatrjevanega nadaljevanja postopka prodaje, v zvezi s tem vložiti novo pritožbo.

100. Glede tega menim zlasti, da je treba zavrniti očitek, da je Splošno sodišče izkrivljalo dokazne elemente. Pritožnica namreč nikakor ni pojasnila, na katerih elementih naj bi temeljilo to izkrivljanje.

101. Glede očitka, da je bila presoja Splošnega sodišča napačna, naj spomnim, da iz ustaljene sodne prakse izhaja, kot je navedeno v točki 90 zgoraj, da mora sodišče Unije zakonitost odločbe na področju državnih pomoči presoditi glede na podatke, ki jih je Komisija imela na voljo, ko jo je sprejela.

102. Glede tega je treba ugotoviti, kot upravičeno trdi pritožnica, da je bila faza predhodne preučitve s področja državne pomoči končana, ko je Komisija sprejela eno od odločb iz člena 4 Uredbe št. 659/1999, in ne prej, kot na primer ob koncu razpisnega postopka z dodelitvijo sredstev, ki so predmet tega postopka.

103. Zato ni izključeno, da se lahko po koncu razpisnega postopka, vendar pred sprejetjem ustrezne odločbe Komisije pojavijo novi in upoštevni elementi presoje, s katerimi Komisija do takrat ni bila seznanjena. V takem primeru menim, da Komisija ni oproščena upoštevanja teh novih upoštevnih elementov v svoji presoji samo zaradi tega, ker se je z njimi seznanila po koncu razpisnega postopka. Prav tako ni mogoče izključiti, da bi morala Komisija na podlagi teh elementov spremeniti svojo presojo glede obstoja pomoči.

104. Zato po mojem mnenju pravno ni pravilno meniti, kot izhaja iz zadnjega stavka točke 166 izpodbijane sodbe, da dejstev, ki so se zgodila po datumu konca razpisnega postopka in dodelitve sredstev, ki so bila predmet tega postopka, ni mogoče upoštevati za namen presoje vprašanja, ali je bila v okviru razpisnega postopka dodeljena pomoč.

105. V obravnavani zadevi tudi ugotavljam, da v nasprotju s tem, kar izhaja iz točke 167 izpodbijane sodbe in kar trdi Komisija, trditve, ki jih je pritožnica navedla na prvi stopnji in ki se nanašajo na dogodke, ki so se zgodili po koncu razpisnega postopka, niso bile namenjene temu, da Komisija preuči obstoj nove pomoči, ki bi izhajala iz zatrjevanega nadaljevanja postopka prodaje, ampak da se ponovno preuči preglednost in nediskriminatornost razpisnega postopka, ki se je končal s prodajo sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn.

106. Iz zgoraj navedenega po mojem mnenju izhaja, da je v izpodbijani sodbi napačno uporabljeno pravo, ker je Splošno sodišče zavrnilo trditve, ki jih je navedla pritožnica glede nadaljevanja postopka prodaje po dodelitvi sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn 11. marca 2014, ob upoštevanju okoliščine, da so se nanašale na dogodke, ki so se zgodili po datumu konca razpisnega postopka.

107. Kot izhaja iz sodne prakse, navedene v točki 89 zgoraj, pa je treba v primeru, da je iz obrazložitve sodbe Splošnega sodišča razvidna kršitev prava Unije, izrek te sodbe pa je utemeljen z drugimi pravnimi razlogi, pritožbo zavrniti.

108. Glede tega ugotavljam, da je bil tožbeni razlog, ki ga je pritožnica navedla na prvi stopnji, v bistvu utemeljen na okoliščini, da so po koncu prve prodaje kupec in prodajalci sklenili pogodbo o zavarovanju plačil obrokov prodajne cene, ki je določal možnost, da se v primeru večkratnega neplačila drugega obroka prodajne cene, sredstva ponovno prodajo, kar se je potem dejansko zgodilo.

109. Glede tega menim, da se ta okoliščina, ki je nastopila po dodelitvi sredstev kompleksa Nürburgring ob koncu razpisnega postopka in s katero se ni bilo mogoče seznaniti ob dodelitvi teh sredstev, ob odsotnosti drugih elementov ne more sama po sebi šteti kot primerna za dokazovanje, da je bil prvi postopek nepregleden in diskriminatoren in je zato privedel do prodaje teh sredstev ob koncu razpisnega postopka po ceni, ki ni ustrezala tržni ceni.

110. Iz zgoraj navedenega po mojem mnenju izhaja, da je treba tudi četrti del četrtega pritožbenega razloga zavrniti.

6. Peti del četrtega pritožbenega razloga: pomanjkljiva obrazložitev izpodbijane sodbe

a) Trditve strank

111. S petim delom četrtega pritožbenega razloga pritožnica izpodbija točke od 173 do 176 izpodbijane sodbe, v katerih je Splošno sodišče zavrnilo trditve, ki jih je predložila na prvi stopnji in so povzete v točkah od 170 in 171 te sodbe. Pritožnica trdi, da se je Splošno sodišče omejilo na to, da je povzelo svoje trditve v točkah 170 in 171 izpodbijane sodbe, ne da bi jih preučilo in ne da bi njihovo zavrnitev obrazložilo. To naj bi pomenilo, da je izpodbijana sodba pomanjkljivo obrazložena in da izkrivlja dokazne elemente, ki jih je navedla pritožnica, ter da je v njej napačno uporabljeno pravo pri uporabi člena 107 in člena 108(3) PDEU.

112. Komisija meni, da je treba peti del četrtega pritožbenega razloga zavrniti. Ta institucija priznava, da je Splošno sodišče podalo kratko obrazložitev, vendarje bila ta obrazložitev dovolj jasna. Vsi očitki, povzeti v točki 170 izpodbijane sodbe, in sklenitev najemne pogodbe, navedena v točki 171, naj bi se nanašali na okoliščine, ki so se zgodile šele po sklenitvi prodajne pogodbe po dodelitvi sredstev, zato naj bi bile v presoji neupoštevne.

b) Presoja

113. Splošno sodišče je v točkah od 170 do 175 izpodbijane sodbe preučilo tretji del tretjega pritožbenega razloga, ki ga je pred tem sodiščem navedla pritožnica, da je bila prodaja sredstev kompleksa Nürburgring družbi Capricorn nova državna pomoč. V točki 170 je povzelo štiri trditve, ki jih je navedla tožeča stranka, v točki 171 pa je povzela eno, ki se je nanašala na najemno pogodbo, katere predmet so bila sredstva kompleksa Nürburgring.

114. Kot je priznala sama Komisija, Splošno sodišče ni odgovorilo na te trditve, ampak se je v točki 173 izpodbijane sodbe omejilo na sklicevanje na razloge, navedene „v točkah od 138 do 158 zgoraj, [na podlagi katerih] ni treba šteti, da bi morala Komisija dvomiti o preglednosti in nediskriminatornosti razpisnega postopka“, in v naslednji točki dodalo, da je iz istih razlogov „mogoče tudi trditi, da je Komisija s preučitvijo, na podlagi katere je sprejela drugo [sporno] odločitev, ovrgla dvome o obstoju prednosti, dane kupcu v okviru najemne pogodbe, ki se je nanašala na sredstva kompleksa Nürburgring, ali v okviru drugih pogojev za plačilo prodajne cene navedenih sredstev“.

115. Dvomim, da je taka obrazložitev, ki temelji samo na tako splošnem sklicevanju na druge dele sodbe brez kakršnega koli dodatnega pojasnila, v obravnavani zadevi skladna z obveznostjo obrazložitve, ki jo ima Splošno sodišče, kot je opredeljena v sodni praksi, navedeni v točkah od 41 do 44 zgoraj. Ta obrazložitev namreč ne omogoča, da se vsaj implicitno razume sklepanje Splošnega sodišča, da se zainteresirane stranke lahko seznanijo z utemeljitvijo sprejete odločbe in da Sodišče opravi sodni nadzor.

116. Glede trditve Komisije, da je Splošno sodišče logično implicitno zavrnilo te trditve, ker so se nanašale na dogodke, ki so se zgodili po sklenitvi prodajne pogodbe in torej ne bi mogli več vplivati na določitev upoštevne prodajne cene v skladu s sodno prakso, navedeno v točki 58 zgoraj, ugotavljam, prvič, da iz točk 173 in 174 izpodbijane sodbe nikakor ne izhaja, da je to razlog, zakaj je Splošno sodišče zavrnilo te trditve. Drugič, ugotavljam tudi, da če se lahko razlog, ki ga je navedla Komisija, morda uporablja za drugo, tretjo in četrto trditev iz točke 170[42], pa se ne zdi, da bi se lahko uporabljal za prvo trditev, ker naj bi bilo upoštevanje tam navedenih 6 milijonov EUR določeno že v sami prodajni pogodbi. Ne uporablja se niti za trditve, navedene v točki 171 izpodbijane sodbe, ki se nanašajo na najemno pogodbo, ker se zdi, da je bila dogovorjena pred sklenitvijo prodajne pogodbe. Tretjič in v vsakem primeru, kot je navedeno v točki 104 zgoraj, ni izključeno, da se lahko dejstva, ki so nastala po datumu konca razpisnega postopka in dodelitve sredstev, ki so bila predmet tega postopka, izkažejo za upoštevna za preučitev državne pomoči. Zato okoliščina, da so nekateri dogodki nastali po koncu razpisnega postopka, sama po sebi ne zadostuje, da bi bili v celoti neupoštevni.

117. Ob upoštevanju zgoraj navedenega menim, da je izpodbijana sodba neobrazložena, zato je treba peti del četrtega pritožbenega razloga sprejeti.

C. Peti pritožbeni razlog: nezadostna obrazložitev druge sporne odločitve

1. Trditve strank

118. Pritožnica s petim pritožbenim razlogom izpodbija, da je Splošno sodišče v točkah od 182 do 189 izpodbijane sodbe zavrnilo njen tožbeni razlog, da je Komisija kršila obveznost obrazložitve.

119. Pritožnica trdi, da ni mogoče ugotoviti razlogov, zakaj je Komisija v točkah 240 in 247 končnega sklepa menila, da je Zvezna republika Nemčija sredstva kompleksa Nürburgring prodala na podlagi odprtega, preglednega, nediskriminatornega in brezpogojnega razpisnega postopka ponudniku, ki je predložil najvišjo ponudbo z varnim financiranjem. Prav tako naj ne bi bilo jasno, zakaj in na kateri pravni podlagi je Komisija v točki 285 končnega sklepa ugotovila, da prodaja sredstev kompleksa Nürburgring ne pomeni državne pomoči. Edina jasna točka naj bi bila, da se ta ugotovitev ne nanaša na prodajo v okviru „ukrepa 15“, opredeljenega v točki 38 končnega sklepa. Vendar naj bi se ta točka nanašala na druge prodaje in druga podjetja precej pred izvedbo razpisnega postopka. Prav tako naj ne bi bilo jasno, zakaj bistvena odločitev Komisije, da prodaja družbi Capricorn ne pomeni državne pomoči, ni neodvisno in izrecno razvidna iz obrazložitve končnega sklepa.

120. Komisija trdi, da je treba peti pritožbeni razlog zavreči kot nedopusten in vsekakor zavrniti kot neutemeljen.

[42] In sicer odložitev plačila drugega obroka prodajne cene, neizterjava pogodbene kazni in prenos sredstev na končnega kupca.

2. Presoja

121. V zvezi s petim pritožbenim razlogom naj spomnim, da je v skladu z ustaljeno sodno prakso pritožbeni razlog, ki samo ponavlja razloge in trditve, ki so že bili predloženi pred Splošnim sodiščem, nedopusten [43].

122. Glede tega je treba ugotoviti, da se je pritožnica v pritožbi omejila na to, da je ponovno predložila trditve, predložene že na prvi stopnji, ki so se nanašale na neobstoj obrazložitve druge sporne odločitve, ne da bi izpodbijala razlogovanje, s katerim je Splošno sodišče te trditve zavrnilo v izpodbijani sodbi. Zato menim, da je peti pritožbeni razlog nedopusten.

123. *Ad abundantiam* tudi ugotavljam, da se strinjam s presojo Splošnega sodišča v točkah od 182 do 189 izpodbijane sodbe, s katerimi je zavrnilo zgoraj navedene trditve, ki jih je pritožnica predložila v zvezi z domnevno nezadostno obrazložitvijo druge sporne odločitve in na katere napotujem.

V. Predlog

124. Glede na zgoraj navedene ugotovitve Sodišču predlagam, naj:

– sprejme peti del četrtega pritožbenega razloga v pritožbi, ki jo je vložilo združenje Ja zum Nürburgring eV., in

– zavrne druge dele četrtega pritožbenega razloga ter peti pritožbeni razlog iste pritožbe.

[43] Glede tega glej med drugim sklep z dne 3. septembra 2019, ND in OE/Komisija (C-317/19 P, neobjavljen, EU:C:2019:688, točki 27 in 28 ter navedena sodna praksa).